

پیشنهاد ۱۹ طرح ملی برای کاهش ضایعات ماهیان و استفاده کامل از آبزیان

رئیس مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان از پیشنهاد ۱۹ طرح ملی در حوزه فناوری های نوین، کاهش ضایعات و استفاده کامل از آبزیان، توسعه محصولات سلامت محور، بسته بندی هوشمند و افزایش ماندگاری فرآورده های دریایی خبر داد.

به گزارش اقتصاد سرآمد، محمد صیاد بورانی به ایرنا اظهار کرد: بر اساس اسناد بالادستی، برنامه پیشرفت، توسعه و سیاست های اقتصاد دریا محور، ۱۹ طرح ملی در حوزه هایی مانند فناوری های نوین، کاهش ضایعات و استفاده کامل از آبزیان، توسعه محصولات سلامت محور، بسته بندی های هوشمند، افزایش ماندگاری محصولات دریایی و توسعه صادرات فرآورده های ایزی پیشنهاد شده است.

وی توسعه فناوری فرآوری ماهیان ریزجنه مانند کیکلا و ساردین را از اولویت های آینده عنوان کرد و افزود: این ماهیان ظرفیت بالایی برای تولید فرآورده های با ارزش افزوده دارند و باید با استفاده از فناوری های جدید، ارزش اقتصادی آنها افزایش یابد.

وی بهره برداری از پسماند های شیلاتی و استفاده از پروتئین هـا، چربی ها، پلی ساکاریدها، رنگدانه ها و سایر ترکیبات زیست فعال موجود در این مواد را از دیگر محورهای پژوهشی آینده دانست و افزود: توسعه فناوری مربوط به مارکو جلیک ها و ریز جلیک ها و تولید محصولاتی مانند آگار و آلژینات برای استفاده در صنایع غذایی، دارویی و آرایشی نیز در برنامه های تحقیقاتی قرار دارد.

رئیس مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان تاکید کرد: توسعه صنایع تبدیلی، تولید محصولات متنوع و سلامت محور، کاهش ضایعات و انتقال دانش فنی به بخش خصوصی می تواند ضمن افزایش ارزش افزوده آبزیان، به توسعه بازار، افزایش مصرف داخلی و ایجاد ظرفیت های جدید برای صادرات محصولات شیلاتی کمک کند.

وی با اشاره به استقرار این مرکز در کیلومتر ۱۱ محور بندرانزلی- استارا گفت: مرکز تحقیقات فرآوری آبزیان در سال ۱۳۸۳ با هدف انجام تحقیقات تخصصی در زمینه فرآوری و بهداشت محصولات شیلاتی به موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور ملحق شد و طی بیش از ۲ دهه فعالیت، علاوه بر پژوهش های کاربردی، در حوزه های آموزش، ترویج، انتقال فناوری و توسعه فرهنگ مصرف آبزیان نیز فعالیت داشته است. رئیس مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان تنوع بخشی به فرآورده های غذایی، شناسایی منابع و امکانات جدید، مدیریت و کاهش ضایعات، توسعه سبید محصولات نوین، ارتقای استانداردهای کیفی، افزایش ماندگاری و بازاری پسندی، ارتقای بهره وری اقتصادی و رصد فناوری های نوین را از محورهای اصلی فعالیت مرکز عنوان کرد.

صیاد بورانی با بیان اینکه بخشی از محصولات شیلاتی در فرآیند تولید و فرآوری به ضایعات تبدیل می شود، گفت: یکی از اهداف اصلی تحقیقات مرکز، بازگرداندن این ضایعات و زائدات به چرخه تولید است تا ضمن کاهش دورریز، ارزش افزوده بیشتری برای تولید کنندگان ایجاد و زمینه تولید فرآورده های جدید، محصولات سلامت محور و حتی مواد اولیه مورد استفاده در صنایع مختلف فراهم شود. رئیس مرکز ملی تحقیقات فرآوری آبزیان ادامه داد: از زمان فعالیت مرکز تا کنون بیش از ۲۰ پروژه تحقیقاتی در این مجموعه اجرا شده و امسال نیز ۶ طرح تحقیقاتی در دست اجراست.

سرتیپ گروه راهبردی - مرتضی فاخری - صنعت فولاد ایران برای دهمه بار پایه یک فرض بنیادین شکل گرفته بود؛ دسترسی به انرژی ارزان، پایدار و قابل اتکا. این فرض، نه تنها در طراحی تجهیزات و انتخاب فناوری، بلکه در مدل های مالی، قراردادهای فروش و برنامه های توسعه ظرفیت نیز ریشه دوانده بود. گاز طبیعی ارزان به عنوان خوراک اصلی واحدهای احیای مستقیم و برقی کم بها به عنوان محرک اصلی کوره های قوس الکتریکی، ترکیبی را فراهم می کرد که فولاد ایران را در زمره تولید کنندگان با مزیت هزینه ای قابل توجه در منطقه قرار می داد. اما آنچه در سال های اخیر رخ داده است، نه یک نوسان مقطعی در قیمت حامل های انرژی، بلکه یک جابجایی ساختاری در منطق اقتصاد تولید فولاد است. سهم انرژی از بهای تمام شده که روزگاری در محدوده پنج تا شش درصد قرار داشت، اکنون به ارقامی نزدیک به بیست تا بیست و پنج درصد رسیده و پیش بینی می شود در افق دو تا سه سال آینده به میانگین جهانی شانزده تا هفده درصد نزدیک شود. این تغییر کمتی، ماهیتی کیفی دارد: انرژی از یک متغیر هزینه ای قابل مدیریت، به یک ریسک استراتژیک تبدیل شده که می تواند مسیر سرمایه گذاری، توسعه ظرفیت، سودآوری و حتی ارزش گذاری شرکت ها را از بنیاد دگرگون کند. مقاله حاضر می کوشد این تحول را در سه سر فصل تحلیلی بکشد: نخست، سازوکارهای جهش هزینه انرژی و اجزای پنهان و آشکار آن؛ دوم، پیامدهای این جهش بر ساختار هزینه و سودآوری زنجیره فولاد؛ سوم، نااطمینانی به عنوان ریسکی فراگیر که افق تصمیم گیری را تیره کرده است.

تحلیل سازوکارهای جهش هزینه انرژی: از تعرفه تا ترانزیت

افزایش هزینه انرژی در صنعت فولاد را نمی توان صرفاً به رشد تعرفه برق یا گاز فرو کاست. واقعیت آن است که مجموعه ای از عوامل به هم پیوسته، ساختار تأمین انرژی این صنعت را دستخوش تغییر کرده اند. نخستین عامل، رشد چشمگیر نرخ پایه حامل های انرژی است. داده ها نشان می دهد هزینه برق تقریباً در تمامی شرکت های فولادی رشد قابل توجهی داشته است، در برخی شرکت ها این افزایش کمتر از ده درصد بوده، اما در مواردی رشد های بیش از صد درصد و حتی دویست درصد نیز مشاهده می شود. در مورد گاز، وضعیت به مراتب حادث است: بسیاری از شرکت ها رشد های نزدیک به صد درصد و در برخی موارد بیش از چهار صد درصد را تجربه کرده اند. به بیان دیگر، اگر در گذشته مزیت رقابتی فولاد ایران بر پایه سنگ آهن و گاز ارزان شکل گرفته بود، اکنون افزایش هزینه انرژی در حال کاهش این مزیت و نزدیک شدن ساختار هزینه فولاد ایران به رقایب بین المللی است.

اما عامل دوم، که کمتر مورد توجه قرار می گیرد، تغییر در سازوکار تأمین انرژی است. کاهش سهمیه برق پارانه ای و الزام صنایع به خرید از بازار آزاد با بورس انرژی، عملاً هزینه واقعی برق را برای فولادسازان آشکار کرده است. گزارش ها حاکی از آن است که نرخ برق آزاد در بورس انرژی به ارقامی در حدود شانزده هزار و هفتصد تومان به ازای هر کیلووات ساعت رسیده، در حالی که نرخ دولتی در شهر یور سال گذشته معادل هزار و نهصد و بیست تومان بود. این شفاف حدود هشت و نیم برابر، تصویر واقعی تری از هزینه برق صنعت ارائه می دهد. در مورد گاز نیز نرخ پایه صنعتی از حدود ده هزار و هفتصد تومان در فروردین به نزدیک شانزده هزار تومان در مرداد رسیده است که با احتساب مالیات و عوارض انتقال، عملاً به بیست و یک هزار تومان در هر مترمکعب می رسد. عامل سوم، که ماهیتی متفاوت دارد، هزینه های انتقال و ترانزیت است. حق ترانزیت برق، حتی برای واحدهایی که

خود اقدام به تولید برق کرده اند، به قیوض صنایع افزوده شده است. فعالان صنعتی این هزینه را نه بابت خدمتی واقعی، بلکه به مثابه انتقال ریسک ناترازی انرژی از ساختار حاکمیتی به بخش تولید تلقی می کنند. نکته حائز اهمیت آن است که این هزینه ها در حالی تحمیل می شوند که صنعت فولاد سهمی کمتر از هشت درصد از کل مصرف برق کشور و حدود پنج تا شش درصد از مصرف گاز را به خود اختصاص داده است. این عدم تناسب میان سهم اندک از مصرف و بار سنگین محدودیت ها، پرسشی جدی درباره منطق سیاست گذاری انرژی ایجاد می کند.

عامل چهارم، که شاید بیشترین اثر اقتصادی را داشته باشد، هزینه های پنهان ناشی از محدودیت تأمین انرژی است. توقف خطوط احیای مستقیم، کاهش نرخ بهره برداری، افت تولید، افزایش هزینه های سربار و هزینه های راه اندازی مجدد تجهیزات، همگی هزینه هایی هستند که در سر فصل «هزینه برق» یا «هزینه گاز» منعکس نمی شوند، اما در قالب کاهش تولید و افت سودآوری ظاهر می گردند. به همین دلیل، ریسک انرژی امروز بیش از آنکه یک ریسک هزینه ای باشد، به یک ریسک تولید تبدیل شده است. برآوردها نشان می دهد بیش از هجده میلیارد دلار ارزش تولید از دست رفته صنعت فولاد بابت محدودیت های برق و گاز در پنج سال اخیر بوده است.

پیامدها بر ساختار هزینه و سودآوری زنجیره فولاد افزایش سهم انرژی در بهای تمام شده، پیامدهای عمیقی بر ساختار مالی و رقابت پذیری زنجیره فولاد بر جای گذاشته است که در شرایط کودتقا ضا و رقابت صادراتی، امکان انتقال کامل افزایش هزینه ها به بازار وجود ندارد. تولید کننده فولاد با سه گزینه محدود روبه روست: افزایش قیمت محصول که در بازار داخلی بر صنایع پایین دستی فشار وارد می کند و در بازار صادراتی رقابت پذیری را تضعیف می نماید؛ کاهش حاشیه سود که سرمایه گذاری های آتی را تردید مواجه می سازد؛ یا کاهش تولید که به افت عرضه و اختلال در زنجیره ارزش می انجامد.

دومین پیامد، تغییر ساختار هزینه زنجیره تولید است. گذشته، مواد اولیه مانند سنگ آهن و ککسنترا، عامل غالب در تعیین بهای تمام شده فولاد بودند. اما با جهش هزینه انرژی، این معادله در حال جابجایی است. گزارش ها حاکی از آن است که هزینه تأمین انرژی برای تولید هر تن شمش فولاد در کشور به رقم بی سابقه ای نزدیک به بیست و هشت میلیون تومان رسیده است که حاصل تجمیع هزینه برق آزاد با حدود هجده میلیون تومان و گاز با حدود ده میلیون تومان است. این ارقام در حالی است که سهم انرژی در بهای تمام شده فولاد ایران از هفت و هشت دهم درصد به یازده و چهار دهم درصد رسیده و با ادامه روند کنونی، ظرف دو تا سه سال به محدوده جهانی شانزده تا هفده درصد نزدیک خواهد شد؛ شرایطی که مزیت انرژی صنعت فولاد کشور را از بین می برد.

سومین پیامد، ناهمگونی اثر بحران انرژی بر شرکت های مختلف است. اگر چه تمامی شرکت های فولادی با افزایش هزینه انرژی مواجه شده اند، اما شدت این افزایش در میان آن ها یکسان نیست. تفاوت در فناوری تولید، موقعیت جغرافیایی، ساختار زنجیره ارزش، ظرفیت نیروگاه های اختصاصی، میزان وابستگی به شبکه برق و گاز و بهره وری تجهیزات، موجب شده اثر بحران انرژی بر هر شرکت متفاوت

«سرآمد» بررسی می کند؛

«فولاد» از مزیت انرژی تا گلوگاه ناترازی

تحلیل ساختاری افزایش سهم انرژی در

بهای تمام شده صنعت فولاد

است. نسبت تولید به ظرفیت در ایران که در حال حاضر به محدوده پنجاه و شش تا پنجاه و هفت درصد رسیده، ممکن است با تشدید بحران انرژی بیشتر کاهش یابد. این وضعیت، نه تنها به معنای هدر رفت سرمایه گذاری های گذشته است، بلکه ظرفیت رقابت ایران در بازار های صادراتی را نیز تضعیف می کند. در شرایطی که کشور هایی مانند ویتنام و اندونزی با سرعت در حال افزایش تولید فولاد هستند، توقف توسعه ظرفیت ایران می تواند موقعیت منطقه ای کشور را به خطر بیندازد.

چهارم، نااطمینانی انرژی، پرسش هایی بنیادین درباره مدل حکمرانی انرژی در کشور ایجاد می کند. انتقال ریسک ناترازی انرژی از ساختار حاکمیتی به بخش تولید، بدون ایجاد سازوکارهای جبرانی، نشانه ای از برهم خوردن تعادل میان نقش دولت به عنوان تنظیم گر و حقوق فعالان اقتصادی تلقی می شود. عدم شفافیت در تعیین سهمیه ها، تغییرات مکرر و بدون اطلاع قبلی، و تحمیل هزینه هایی که در زمان قیمت گذاری محصول وجود نداشته، همگی به فرسایش اعتماد میان صنعت و دولت منجر شده است. رئیس انجمن تولید کنندگان فولاد ایران صریحاً اعلام کرده که میان مصرف کنندگان و تولید کنندگان بی اعتمادی به وجود آمده است. این بی اعتمادی، هزینه مبادله را افزایش می دهد و همکاری سازنده برای حل بحران را دشوار می سازد.

در افق پیش رو، سناریوهای متعددی قابل تصور است. در سناریوی نخست، ادامه روند فعلی به تدریج مزیت رقابتی فولاد ایران را به طور کامل از بین می برد و کشور را از فهرست تولید کنندگان رقابتی فولاد خارج می کند. در سناریوی دوم، اصلاحات ساختاری در بازار انرژی، از جمله واقعی سازی تدریجی قیمت ها همراه با تضمین دسترسی و سازوکارهای مدیریت ریسک قیمت، می تواند صنعت را به سمت بهره وری بالاتر هدایت کند. در سناریوی سوم، توسعه خود تأمین انرژی و فناوری های کم مصرف می تواند بخشی از فشار را کاهش دهد، اما بدون اصلاح بنیادین در حکمرانی انرژی، این راه حل نیز ناکافی خواهد بود. آنچه مسلم است، آن است که تداوم وضعیت کنونی، نه تنها برای صنعت فولاد، بلکه برای کل اقتصاد ایران، پیامدهای سنگینی در پی خواهد داشت. انرژی که روزگاری مزیت رقابتی این صنعت بود، اکنون به گلوگاه ملی و رو بگردی ساختاری می طلبد.

سخن آخر آنکه، انرژی که روزگاری مزیت رقابتی صنعت فولاد ایران بود، امروز به گلوگاهی راهبردی تبدیل شده است. افزایش چشمگیر هزینه برق و گاز، کاهش سهمیه انرژی پارانه ای، الزام به خرید از بازار آزاد، افزودن هزینه های ترانزیت و انتقال، و محدودیت های فصلی تأمین انرژی، همگی دست به دست هم داده اند تا سهم انرژی در بهای تمام شده فولاد از محدوده پنج تا شش درصد به ارقامی نزدیک به بیست تا بیست و پنج درصد برسد و پیش بینی شود در افق دو تا سه سال آینده به میانگین جهانی شانزده تا هفده درصد نزدیک شود. این جابجایی ساختاری، حاشیه سود شرکت های فولادی را به حدود شش درصد کاهش داده، عملکرد میان شرکت ها را تشدید نموده و فشار مضاعفی بر صنایع پایین دستی وارد ساخته است. اما آنچه این نااطمینانی یک بحران هزینه ای معمول متمایز می کند، عنصر نااطمینانی است: نااطمینانی که بر ناهم بریزی تولید، سرمایه گذاری، توسعه ظرفیت و ارزش گذاری شرکت ها را مختل کرده و اعتماد میان صنعت و سیاست گذار را فرسوده است. در چنین شرایطی، تداوم روند کنونی می تواند مزیت رقابتی فولاد ایران را به طور کامل از بین ببرد و کشور را از فهرست تولید کنندگان رقابتی این صنعت خارج کند. عبور از این گلوگاه، بدون اصلاح ساختاری در حکمرانی انرژی، شفافیت در تعیین سهمیه ها، تضمین دسترسی پایدار و ایجاد سازوکارهای جبرانی، امکان پذیر نخواهد بود. انرژی که زمانی ستون مزیت بود، اکنون از مژون اصلی پایداری صنعت فولاد است.

باشد. برای مثال، شرکت هایی که زنجیره کامل تولید از گندله تا فولاد سازی را در اختیار دارند، به دلیل تعدد فرآیندهای انرژی بر، فشار بیشتری را تحمل می کنند. در مقابل، شرکت هایی که موفق به توسعه زیرساخت های تولید برق شده اند، آسیب پذیری کمتری نشان می دهند. این اختلاف عملکرد نشان می دهد که از این پس، مقایسه شرکت های فولادی صرفاً بر اساس ظرفیت تولید یا حجم فروش، معیار مناسبی برای تحلیل نخواهد بود و شاخص هایی مانند شدت مصرف انرژی و امنیت تأمین انرژی باید به مؤلفه های اصلی ارزش گذاری تبدیل شوند.

چهارمین پیامد، فشار بر زنجیره ارزش پایین دستی است. توقف یا کاهش عرضه شمش و اسلب در بورس کالا، صنایعی مانند لوله و پروفیل، قطعه سازی، ساختمان، لوازم خانگی و تجهیزات صنعتی را که فولاد ماده اولیه اصلی آن هاست، مستقیماً تهدید می کند. کمبود مواد اولیه نه تنها خطوط تولید این صنایع را با ریسک تعطیلی روبه رو می سازد، بلکه با تحریک انتظارات تورمی، بهای تمام شده کالاها و مسکن را در بازار مصرف افزایش می دهد. این اثر دومینویی، نشان می دهد که بحران انرژی در فولاد، صرفاً مسئله یک صنعت نیست، بلکه پتانسیل تبدیل شدن به یک بحران فراگیر اقتصادی را دارد.

نااطمینانی انرژی به مثابه ریسک فراگیر و افق پیش رو

آنچه وضعیت کنونی را از یک بحران هزینه ای معمول متمایز می کند، عنصر نااطمینانی است. صنعت فولاد نه تنها با هزینه های بالاتر، بلکه با عدم امکان پیش بینی پذیری در تأمین انرژی مواجه است. تغییرات ناگهانی سهمیه برق، تصمیمات خلخلساعه و نبود یک سازوکار شفاف و قابل اتکا برای تأمین پایدار انرژی، برنامه ریزی تولید، فروش، صادرات و مدیریت مالی بنگاه ها را مختل کرده است. نمونه بارز این وضعیت، کاهش سهمیه برق کارخانجات زنجیره فولاد از چهل درصد وعده داده شده به پانزده درصد نیاز مصرفی در شهر یور ماه بود؛ تغییری که در شرایطی رخ داد که واحدهای تولیدی برنامه های تولید و تعهدات مالی خود را بر مبنای تأمین چهل درصدی تنظیم کرده بودند. این نااطمینانی، هزینه های مضاعف بر صنعت تحمیل می کند که در هیچ صورت مالی منعکس نمی شود، اما در کاهش سرمایه گذاری، تعویق طرح های توسعه ای و خروج تدریجی سرمایه از بخش صنعت نمود می یابد.

نااطمینانی انرژی، پیامدهای عمیقی برای ساختار راهبردی صنعت دارد. نخست، الگوی سرمایه گذاری را تغییر می دهد: شرکت هایی که توانایی مالی دارند، به سمت خود تأمینانی انرژی از طریق احداث نیروگاه اختصاصی سوق پیدا می کنند. وزارت نیرو نیز این مسیر را تشویق می کند و ظرفیت نیروگاه های خود تأمین صنایع بزرگ را به بیش از سه هزار مگاوات رسانده است. اما این راه حل، خود چالشی جدید ایجاد می کند: شرکت هایی که نیروگاه اختصاصی ساخته اند، نه تنها از محدودیت ها معاف نمی شوند، بلکه در مواردی محدودیت های بیشتری را تجربه می کنند؛ به بیان دیگر، به جای تشویق، تنبیه می شوند. این تناقض، اعتماد صنایع به سیاست گذار را تضعیف کرده و انگیزه سرمایه گذاری در خود تأمین را کاهش می دهد.

دوم، نااطمینانی انرژی، ارزش گذاری شرکت های فولادی را متحول می کند. در بازار سرمایه، شرکت هایی که از امنیت تأمین انرژی بر خوردارند یا به فناوری های کم مصرف مجهز شده اند، در مقایسه با رقیبا اعطاف پذیری بیشتری برابر شوک های قیمتی خواهند داشت و بنابراین، بر مویوم ارزش گذاری بالاتری را تجربه خواهند کرد. این تغییر پارادایم، از منظر اقتصاد سرمایه گذاری، حائز اهمیت است: ریسک انرژی به یک عامل تعیین کننده در تصمیمات سرمایه گذاران نخواهد بود. تحلیل گران مالی تبدیل شده است.

سوم، نااطمینانی انرژی، آینده توسعه ظرفیت را با تردید مواجه می سازد. سرمایه گذاری در ایجاد ظرفیت جدید فولاد، بدون تضمین تأمین پایدار انرژی، عملاً با ریسک بالایی همراه

بدون شرح...

فریبا عیزی - اقتصاد سرآمد

نوبت دوم

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله ای پروژه تکمیل سرای محله حصارک پایین و محله خیر آباد

شهرداری نسیم شهر در نظر دارد فراخوان ((پروژه تکمیل سرای محله حصارک پایین و محله خیر آباد)) به شماره ۵۰۰۹۳۹۸۰۰۰۰۰۵۰، را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت بر گزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.

مواعد زمانی:

تاریخ انتشار فراخوان: ۱۴۰۵.۰۷.۱۴

مهلت دریافت اسناد فراخوان از تاریخ انتشار: تا تاریخ ۱۴۰۵.۰۷.۲۱

مهلت ارسال پیشنهادات از تاریخ انتشار: تا تاریخ ۱۴۰۵.۰۸.۰۲

زمان بازگشایی پاکت ها تاریخ: ۱۴۰۵.۰۸.۰۳

نوع و مبلغ تضمین شرکت در فراپاندارجاع کار: ۳.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال به شرح اسناد پیوستی در سامانه ستاد

اطلاعات تماس و آدرس دستگاه مناقصه گزار: شهرستان بهارستان-نسیم-شهر-میدان هفت تیر-شهرداری نسیم شهر، تلفن: ۵۶۷۷۱۹۱۲-۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵.۰۷.۱۲

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵.۰۷.۱۹

محمد رضا بابا حسینی - شهردار نسیم شهر